

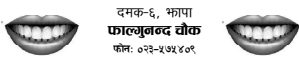
राजनीति
माथिको
विश्वासमा
टुटेका
आशाहरु

ओमप्रकाश जोतल

सिटी डेन्टल

आधुनिक प्रविधिबाट सञ्चालित यहाँ नयाँ प्रविधिबाट दातु लगाउनुको साथै मुख तथा दातसम्बन्धी सम्पूर्ण उपचार गरिन्छ।

यसको शाखा मधुमल्लामा पनि खुलेको छ।

दमक-६, भापा
फाल्गुनबद चौक
फोन: ०२२-२७२०९९

जि.प्र.का.भापा.व.नं.६९१ ०५७०५८

सत्यता, स्वतन्त्रता र निष्पक्षता हाम्रो प्रतिवद्धता

राष्ट्रिय दैनिक

पूर्वसन्देश

PURBA SANDESH NATIONAL DAILY

purbasandesh.com

ठूलो दयाइकीमा

कम्प्रेसर प्रविधियुक्त

भापा सेफ्टी दयाइकी
तथा ढल सरसफाई

दमक :

देवीप्रसाद सिटोला

(९८४२७६०२६५/९८२९९७९१५५)

बित्तिलोड:

राजकुमार श्रेष्ठ

९८०६०९०८९०

तर्ष-११

अंक - १७८

२०८३ असार २४ गते बुधबार

Wednesday, 8 July, 2026

मूल्य ७/-

सर्पको डसाइबाट महिलाको मृत्यु

दमक/ भापाको कमल गाउँपालिकामा खाना पकाउँदै गरीको एक महिलाको विषालु कोबा सर्पको डसाइबाट मृत्यु भएको छ। जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाका अनुसार सोमबार साँझ कमल गाउँपालिका-३ निवासी ४० वर्षीया सरस्वती मगर लिम्बूवाइ आफ्नै भाप्मा कोठामा खाना पकाउने क्रममा कोबा सर्पले डसेको थियो। सर्पले डसेपछि तत्काल उपचारका लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दमक स्थित सर्पदर्श उपचार केन्द्रमा लगेको थियो। उपचार हुन नसकेपछि उनको मृत्यु भएको इलाका प्रहरी कार्यालय दमकले जनाएको छ।

मल आयात

दमक/ कृषि, वन तथा पर्यावरणमन्त्री गीता चौधरीले हालसम्म ५ लाख १२ हजार मेट्रिक टन मल विन्की विवरण भइसकेको बताउँछिन्। मन्त्री चौधरीले असार १९ गतेसम्म ५ लाख ५८ हजार मेट्रिक टन मल आयात भई विगतको मौस्यत समेत गरी हालसम्म ५ लाख १२ हजार मेट्रिक टन मल विन्की विवरण भइसकेका जानकारी दिइन्। हाल १५ हजार मेट्रिक टन मल मौस्यत रहेको र जीर्नी प्रक्रिया मार्फत थप ५० हजार मेट्रिक टन मल चढी आउँछिन् भन्ने कुरामा रहेकाले पनि उनले बताइन्।

भापामा डेंगुबाट बालकको मृत्यु

दमक/ भापाको डेंगु रोगको संक्रमण बढ्दै गएको छ। जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय भापाका अनुसार चालु आर्थिक वर्षमा एक बालकले डेंगुको कारण ज्यान गुमाएका छन्। भापाको भापा गाउँपालिका ६ का १० वर्षीय बालकको डेंगु सङ्क्रमणका कारण मृत्यु भएको जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय भापाले जनाएको छ।

चालु आर्थिक वर्षमा भापाको ६ सय १ जनामा डेंगुको संक्रमण फैला परिसकेको छ। जिल्लाका १५ पालिकामध्ये दमक र बिर्तामोडमा डेंगुको संक्रमण उच्च रहेकोले **बोकी ८ पृष्ठमा**

हेटौँडा कपडा उद्योगको परिक्षण उत्पादन

दमक/ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री गौरीकुमारले सैनिक सामग्री उत्पादन निर्देशनालयमार्फत हेटौँडा कपडा उद्योगमा परीक्षण उत्पादन भइरहेको बताउनुभएको छ। राष्ट्रियसभामा आएको बैठकमा विनियोजन विधेयक, २०८३ अन्तर्गत उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको विनियोजन शीर्षकमाथि **बोकी ८ पृष्ठमा**

पूर्वी पहाडमा पहिरोको जोखिम कायमै भापा र मोरङमा डुबानको त्रास

बिमल लामिछाने

दमक/ मनसुनको सुरुवाती चरणमै पूर्वी नेपालका पहाडी जिल्लामा पहिरो र तराइका जिल्लाहरूमा बाढीले ठूलो धनजनको क्षति पुऱ्याएको छ। जेठको अन्तिम सातादेखि सन्धि भएको वर्षाका कारण कोशी प्रदेशका इलाम, पाँचथर, भापा र संखुवासभा लगायतका जिल्लाहरूको जनजीवन पूर्ण रूपमा अस्तव्यस्त बनेको छ। गुठ मन्थाले र सुरक्षा निकायले सार्वजनिक गरेको पछिल्लो विवरण अनुसार यस वर्ष मनसुनको पहिलो लहरमै पूर्वी पहाडमा ठूलो मानवीय र मौक्तिक क्षति पुगेको छ।

तथ्यांक अनुसार इलाम जिल्लाका विभिन्न स्थानमा भएको विनाशकारी पहिरोका कारण दर्जनौँ परिवार विस्थापित भएका छन् भने ठूलो परिमाणमा कृषि योग्य जमिन र मौक्तिक संरचना नष्ट भएको छ। पहाडी जिल्लाहरूको मुख्या लुङ्गफाल्गुन मानिने मेची राजमार्गका ८० भन्दा बढी स्थानमा साना-ठुला पहिरो खसेका छन्। विशेष गरी इलामको राजदुवाली, बिर्खौटे, पुवाखोला, रौंके र नेपालटार खण्डमा सडकमाथिबाट लेदेसहितको पहिरो खस्दा सडक सम्पन्न पूर्ण रूपमा विच्छेद भएको थियो। सडक विभाग र सुरक्षा निकायको निरन्तरको प्रयासपछि असारको मध्यसम्म आइपुग्दा राजदुवाली लगायतका केही क्षेत्रमा सडक एकतर्फी

कोशीका जिल्लामा सतर्कता अपनाउन आग्रह

दमक/ देशका पहाडी र हिमाली भूभागका केही स्थानमा चट्याङसहित मध्यम वर्षा र कोशी प्रदेशको पहाडी र तराई भूभागको थोरै स्थान तथा मधेस प्रदेशका साथै गण्डकी प्रदेशको पहाडी र तराई भूभागको एक-दुई स्थानमा यो साता भारी वर्षाको सम्भावना रहेकोले सतर्कता अपनाउन मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले आग्रह गरेको छ। हाल देशभर मनसुनी वायुको प्रभाव रहेको र मनसुनको न्यून चापीय रेखा नेपालको पूर्वी भूभागतर्फ सरदर भन्दा दक्षिणमा र पश्चिमी भूभागतर्फ सरदर स्थानको आसपास अवस्थित रहेको महाशाखाले जनाएको छ। जसको प्रभावले हाल कोशी, बागमती, गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेश तथा कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशको पहाडी र हिमाली भूभागमा सतर्कता अपनाउन आग्रह गरिएको छ।

मात्र खुलाउन सकिएको छ।

यसै मेची राजमार्ग अवरुद्ध भएपछि पाँचथर र ताप्लेजुङ्गमा उपभोग्य सामग्री र इन्धनको संकट देखिएको छ। मध्यपहाडी लोकमार्ग अन्तर्गत पाँचथरको याङवरकस्थित दोभानमा बाढीले सडक बगाएपछि यातायात ठप्प भएको थियो। फिदिम-याङनाम-फलेट खण्डको फेमे खोलाका अस्थायी काटे पुल निर्माण गरि आवागमन सुचारु गरिएको छ। राजमार्ग ठप्प हुँदा फिदिम बजारका पेट्रोल पम्पहरूमा इन्धनको हाहाकार मच्चिएको छ भने दैनिक उपभोग्य वस्तुको मूल्य वृद्धि हुन थालेको छ। पहाडमा भइरहेको वर्षाका कारण भापाका कन्काई, बिरिङ, मावा र

रतुवा नदीहरूमा पानीको सतह बढेको छ। जेठको अन्तिम र असारको पहिलो हप्ता भापाका नदी किनारका बस्तीहरूमा पानी परेपछि स्थानीय प्रशासनले उच्च सतर्कता अपनाउन आग्रह गरेको थियो। यो अवधिमा बाढीको बीचमा अलपत्र परेका ७ जना स्थानीय नागरिकहरूलाई नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र स्थानीयको संयुक्त टोलीले सकुशल उद्धार गर्न सफल भएको छ। यसैबीच, जल तथा मौसम विज्ञान महाशाखाले विशेष डुबेटीन जारी गर्दै भापा, मोरङ र सुनसरी सहित पूर्वी तराईका १२ जिल्लालाई रेड जोन मा राख्दै भारी वर्षा र डुबानको उच्च जोखिम रहेकोले सतर्क रहन चेतावनी दिएको छ। **बोकी ८ पृष्ठमा**

घरजग्गा कारोबार सुधारोन्मुख

दमक/ केही समयदेखि सुस्त रहेको घरजग्गा बजारमा पुनः सुधारको संकेत देखिएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक गरेको चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को तेस्रो त्रैमाससम्बन्धी प्रतिवेदनअनुसार देशभर घरजग्गा कारोबार, कारोबार रकम, राजस्व संकलन र बैंक कर्जामा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ।

पूर्वका भापा, मोरङ र सुनसरीमा पनि पछिल्ला महिनाहरूमा घरजग्गा किनबेच बढ्दै गएको व्यवसायीहरू बताउँछन्। राष्ट्र बैंकका अनुसार समीक्षा अवधिमा देशभर घरजग्गा कारोबार संख्या अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही

अवधिको तुलनामा ६.४२ प्रतिशतले बढेको छ। कारोबार रकम भन्दा एक स्वर्ब ७ अर्ब रुपैयाँबाट बढेर एक स्वर्ब ८३ अर्ब ९० करोड रुपैयाँ पुगेको छ। घरजग्गा कारोबारबाट प्राप्त हुने राजस्व २३.७२ प्रतिशत र पूर्जागत लाभकर ३१.४२ प्रतिशतले बढेको छ। आवासीय घरजग्गालगायत क्षेत्रमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रवाह भएको कर्जा पनि ६.५५ प्रतिशतले वृद्धि भएको राष्ट्र बैंकको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

पूर्वी नेपालका घरजग्गा व्यवसायीका अनुसार भापाको वित्तोड, दमक, भद्रपुर, मोरङको विराटनगर, बेलवारी तथा सुनसरीको

इटहरी, इनरूवालगायत क्षेत्रमा पछिल्लो समय जग्गा किनबेच बढ्न थालेको छ। बैंकको ब्याजदर घट्नु, कर्जाको पहुँच सहज बन्दै जानु र बजारमा लगानीकर्ताको मनोबल फर्किँने कारोबारमा सुधार आएको उनीहरूको भनाइ छ।

भापा, मोरङ र सुनसरी पछिल्ला केही वर्षदेखि नै देशका सबैभन्दा बढी घरजग्गा कारोबार हुने जिल्लामध्ये पर्दै आएका छन्। मालपोत कार्यालयमा लिखत पारित हुने संख्याका आधारमा इनरूवा, बेलवारी, विराटनगर, दमक र भद्रपुर कार्यालयहरू नियमित रूपमा अग्रस्थानमा रहँदै आएका छन्। **बोकी ८ पृष्ठमा**

दमक/ भापाको दमक-२ स्थित हिमालय माध्यमिक विद्यालयमा आयोजित निःशुल्क दन्त परीक्षण तथा मुख स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न भएको छ। विद्यालयअन्तर्गत हिमालय स्काउट समूह र रोमर/रिन्जरको संयुक्त आयोजना तथा ओम शान्ति सेन्टरको प्राथमिक एवं विकसितकरीय सहयोगमा आयोजित शिविरमा विद्यालयका करिब ७ हजार ७ सय विद्यार्थीको दंत परीक्षण तथा आवश्यक औषधोपचार गरिएको हो।

नेपाल स्काउटको ८५औँ स्थापना दिवसको अवसर पारेर विद्यालयको ८०८३ सञ्चालन गरिएको शिविरको समापन कार्यक्रममा बोल्दै ओम शान्ति सेन्टरका सञ्चालक कमल गैरले विद्यालयमै पुगेर बालबालिकाको मुखस्वास्थ्य परीक्षण गर्न पाउँदा खुसी लागेको बताए। उनले सानै उमेरदेखि मुख र दंतको नियमित सरसफाइमा ध्यान दिन सक्ने गर्वमा देखिने धेरै दन्तरोगबाट बच्न सकिने उल्लेख गरे। उनले दंतमा समस्या देखिए उपचार दिलाउनु र नियमित परीक्षण गराउन विद्यार्थी तथा अभिभावकलाई आग्रह गरेका छन्।

विद्यालयका प्रधानाध्यापक द्रोणबहादुर श्रेष्ठले ग्रामीण तथा सुमादिक विद्यालयका विद्यार्थीलाई **बोकी ८ पृष्ठमा**

गृहमन्त्रीले खोसे डीएसपीको मोबाइल

सीडीओसमेत अनुसन्धानको दायरामा

दमक/ नाकामा देखिएको तस्करीको जाले र त्यसमा प्रहरी प्रशासनको प्रत्यक्ष संलग्नता रहेको आरोप स्थानीयले लगाएसँगै गृहमन्त्री गुरुङले इलाका प्रहरी कौन्डभिट्टाका डीएसपी निशेष चापागाई र सशस्त्र प्रहरी बल, बोर्डर आउट

पोटका डीएसपी विकास थापाको मोबाइल नियन्त्रणमा लिएका छन्। यो घटनाले अहिले सुरक्षा निकायमा ठूलो हलचल पैदा गरिएको छ। डीएसपी चापागाईसहित नेपाल प्रहरीका ५ र सशस्त्र प्रहरीका डीएसपी

थापासँगै ६ जना गरी कूल ११ जना सुरक्षाकर्मीमाथि तस्करीमा सहयोग गरेको र आर्थिक लाभ लिएको आरोपमा छानबिन शुरु भएको गृहमन्त्रालयको सूचना विभागले जनाएको छ। **बोकी ८ पृष्ठमा**

नेपाल-एडीबी साभेदारी विस्तारमा जोड

दमक/ प्रधानमन्त्री वल्लेभ शाह र एसियाली विकास बैंक (एडीबी) का अध्यक्ष मासातो कान्डाबीच बुधबार भएको शिष्टाचार भेटमा नेपाल-एडीबीबीच विकास साभेदारीलाई थप सुदृढ बनाउने विषयमा छलफल भएको छ। दुवै पक्षले जलविद्युत, पर्यटन, डिजिटलाइजेसन र पूर्वाधार विकासमा सहकार्य विस्तार गर्ने

प्रतिबद्धता जनाएका छन्। प्रधानमन्त्री शाहले सुशासन, पारदर्शिता र सुधारमार्फत नेपालको विकासले नयाँ गति लिने विश्वास व्यक्त गरेका थिए। उनले जलविद्युत र पर्यटनलाई अर्थतन्त्रको प्रमुख आधारका रूपमा अधि बढाउने तथा डिजिटल पूर्वाधार र पर्यटकीय सडक निर्माणमा सहकार्य आवश्यक रहेको

बताए। एडीबी अध्यक्ष कान्डाले नेपालका विकास सहयोग अफ विस्तार गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै आर्थिक विकास र समृद्धिका लागि एडीबी दीर्घकालीन साभेदारीका रूपमा निरन्तर साथ रहने बताए। उनले नेपालको आर्थिक सम्भावना, युवा नेतृत्व र सुधारप्रतिको प्रतिबद्धताको प्रशंसा गर्दै **बोकी ८ पृष्ठमा**

लिम्बू भाषालाई सरकारी कामकाजको मान्यता

बुलाचुली/ बुलाचुली गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक वर्ष २०८३-०८४ देखि लिम्बू भाषालाई सरकारी कामकाजको भाषा लागू गर्ने भएको छ। गाउँसमाको १८औँ अधिवेशनमा अध्यक्ष राजेन्द्र केरुङले प्रस्तुत गरेको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गरिएको प्रस्ताव सर्वसम्मत रूपमा पारित भएको हो। भाषिक समावेशीकरण, मातृभाषा संरक्षण र स्थानीय पहिचान प्रस्तुत गर्ने उद्देश्यले बुलाचुली र माङसेबुङ गाउँपालिकाले यसो निर्णय गरेका हुन्।

पालिकाले यस निर्णयलाई कानुनी आधार दिन लिम्बू भाषा सरकारी कामकाजको भाषा सम्बन्धी विधेयक, २०८३ समेत पारित गरिसकेको छ। अध्यक्ष केरुङले यसबाट मातृभाषी समुदायको सम्मान बढ्दोका साथै स्थाने भाषाको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा टेवा पुग्ने विश्वास व्यक्त गरे। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बुलाचुली गाउँपालिकामा नेपालीतिरिक्त सबैभन्दा बढी २३.०२ प्रतिशत नागरिकले लिम्बू भाषा बोल्छन् भने १०.८० प्रतिशतले वल्लाभा भाषा बोल्नेभन्दा क्रममा प्रयोग गर्छन्। इलामको माङसेबुङ गाउँपालिकाले यसअघि नै गत जेठ १२

गाउँपालिकाको भवनबाट लडेर कामदारको मृत्यु

भापा/ बाह्रदशी गाउँपालिकाको नयाँ भवनबाट लडेर घाइते भएका कामदारको मृत्यु भएको छ। यसरी मृत्यु हुनेमा मोरङ सुन्दरहर्षमा ४ बर्से ४२ वर्षीय टंक भापा रहेका छन्। प्रहरीका अनुसार मंगलवार बिहान १:४० बजे बाह्रदशी ५ स्थित गाउँपालिकाको ३ तले नयाँ भवनमा गएर लगाउने क्रममा लडेर घाइते भएका थिए। भवनको ३ तला माथिबाट भर्नेर उनी बिलामा अडिक्नुका थिए। घाइतेलाई उपचारका लागि बिर्तामोडसित लिएपछि अस्पताल ल्याइएकोमा उपचारको क्रममा देखिँ सति १ बजे उनको मृत्यु भएको बिर्तामोड प्रहरीले जनाएको छ।

सम्पादकीय

दमक नपाको
नीति कार्यक्रम

दमक नगरपालिकाको १९औं नगरसभा आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/८४ का लागि नीति तथा कार्यक्रम, आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयक पारित गर्दै नपाले सुधारत्मक कदम चालेको दावी गरेको छ । स्थानीय सरकार नागरिकको संवेदन नजिकको अभिभावक भएकाले यसका हरेक निर्णय, नीति र बजेटले नगरवासीको जीवनस्तर र स्थानीय विकासको दिशा तय गर्दछन् । यस अर्थमा, १९औं नगरसभाले तय गरेका प्राथमिकता र चालेका सुधारत्मक कदमहरू दमकको समृद्धिका लागि सकारात्मक र आशावादी देखिन्छन् ।

विगत लामो समयदेखि हाम्रा स्थानीय तहहरूमा विकास भन्नाले केवल भौतिक पूर्वाधार वा मुन-टावर र सडक ढलान मात्र बुझ्ने संकुचित मानसिकता हामी रहँदै आएको छ । तर, दमक नगरपालिकाले यसपटक यो परम्परागत धारालाई बदल्ने प्रयास गरेको छ । नगरप्रमुख रामकुमार थापाले घोषणा गरेभैं, आगामी वर्ष नगरको विकासलाई पूर्वाधारमा मात्र सीमित नराखी शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, कृषि, सरसफाई, वातावरण संरक्षण र सुशासनलाई समान प्राथमिकतामा राख्नु स्वागतयोग्य पक्ष हो । भौतिक पूर्वाधारले मात्र मानव विकासको सुचकांक माथि पठन सक्दैन ।

यस नगरसभाको सबैभन्दा बलियो र सहायी पक्ष भनेको आर्थिक अनुशासन र वित्तीय सुशासनप्रतिको प्रतिवद्धता हो । राज्यकोष वा सार्वजनिक स्रोतको रकम जथाभावी वितरण गर्ने प्रवृत्ति स्थानीय तहहरूमा महारोगकै रूपमा फैलिएको बेला दमकले एक कठोर तर आवश्यक निर्णय लिएको छ । नगरपालिका वा अन्य सरकारी निकायलाई तिर्नुपर्ने कर, शुल्क वा जरिवाना निम्ति रकम र सूचीकृत नभएका संस्था, क्लब वा समितिलाई कुनै पनि प्रकारको आर्थिक सहयोग वा अनुदान उपलब्ध नगराउने निर्णयले दमकको सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापनलाई थप पारदर्शी र जिम्मेवार बनाउने निश्चित गर्नु हो । अधिकार खोज्ने तर दायित्व भुल्ने परिपाटीलाई निरस्त्याहित गर्न यो कदम सकारात्मक शुरुवात बन्न सक्छ ।

त्यसैगरी, स्थानीय तहहरूमा बेरुजुको ग्राफ वर्षौंदेखि उक्ताले लागिरहेको परिप्रेक्ष्यमा दमक नगरपालिकाले बेरुजु फछुवाईलाई उच्च प्राथमिकता दिँदै 'शून्य सहनशीलता'को नीति अपनाउने घोषणा गर्नु अर्को सकारात्मक पक्ष हो । असुल उपर गर्नुपर्ने बेरुजु तत्काल असुल गर्ने र निष्पत्ति गर्नुपर्ने बेरुजुमा लामो महलाले पठाएको कार्यालयसँग समन्वय गर्ने प्रतिवद्धताले प्रशासनिक चुस्तता र वित्तीय इमानदारीतर्फ भल्काउँछ । प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सुनिता निरौलाद्वारा प्रस्तुत प्रशासनिक प्रतिवेदनले कर्मचारी व्यवस्थापन र प्रशासनिक सुधारका योजनालाई समेटेनन् भने नगरको सेवा प्रवाहलाई अझ जनमुखी बनाउने अपेक्षा गर्न सकिन्छ । नीति, नियम र बजेट आफैमा उत्कृष्ट हुनु मात्र पर्याप्त हुँदैन, त्यसको वास्तविक कसो भनेको सफल कार्यान्वयन हो । अबको मुख्य चुनौती यही हो ।

बुढीगंगा गाउँमा सार्वजनिक सुनवाई सम्पन्न

विराटनगर । मोरङको बुढीगंगा गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सम्पन्न विकास निर्माण, सेवा प्रवाह तथा कार्यक्रमहरूको समीक्षा गर्दै नागरिकका गुनासा, सुझाव र जिज्ञासा सफरक गर्न सार्वजनिक सुनवाई सम्पन्न गरेको छ । गाउँपालिका नागरिकले उठाएका सवाललाई कार्यायोजनामार्फत सम्बोधन गर्ने प्रतिवद्धता जनाएको छ ।

गाउँपालिकाको आयोजना तथा कोषी मिडिया नेटवर्कद्वारा सञ्चालित विराट टेलिभिजनको समन्वयमा गाउँपालिका-१ टोकीमा आयोजित कार्यक्रममा विभिन्न वडाका स्थानीय, जनप्रतिनिधि, शिक्षक, विद्यार्थी, व्यवसायी, गृहणी, बुद्धिजीवी तथा सेवाग्राहकको सहभागिता प्रतिनिधिको सहभागिता थियो ।

सार्वजनिक सुनवाईमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत प्रयास भट्टराईले कानून, नीति र कार्ययोजनाअनुसार सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिका निरन्तर सक्रिय रहेको बताए । सेवा प्रवाहसम्बन्धी समस्या वा गुनासा सम्बन्धित शाखा वा गुनासा सुन्ने अधिकारीसमक्ष राख्न आग्रह गर्दै उनले नागरिकका रचनात्मक सुझावलाई कार्यान्वयनमा समेटिने बताए ।

कार्यक्रममा सहभागी नागरिकले सडक भर्मेत, फोहोरमैला व्यवस्थापन, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, कृषि, सामाजिक सुरक्षा तथा पूर्वाधार विकासका क्षेत्रमा थप सुधार आवश्यक रहेको औल्याए । प्रत्यवस्थित पाकिङ, सडक बत्ती, नाला निर्माण, वातावरण संरक्षण, सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता, युवाका लागि सीपमूलक तालिम, कृषि उत्पादनको गुणवत्ता बढाउन सहयोग तथा सहिद र विपन्न समुदायलाई कार्यक्रम विस्तार गर्नुपर्ने सुझावसमेत दिएका थिए ।

गाउँपालिका अध्यक्ष जितनारायण थापा मगरले सार्वजनिक सुनवाईले स्थानीय सरकारलाई उत्तरदायी, पारदर्शी र जनमुखी बनाउन सहयोग पुग्ने बताउँदै नागरिकका सुझाव र गुनासालाई गम्भीरतापूर्वक लिने आवश्यक सुधारका लागि कार्ययोजना बनाएर कार्यान्वयन गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे ।

राजनीतिमाथिको विश्वासमा टुटेका आशाहरू

ॐ प्रकाश जौतम
omprakash2078@gmail.com

राजनीतिमा जनताको विश्वास एक दिनमा बन्दैन, तर एकपछि अर्को बाचा पूरा हुन नसक्दा त्यो विश्वास बिस्तारै क्षय हुँदै जान्छ । जब आशा टुट्छ, त्यसलाई फेरि जोड्न निकै कठिन हुन्छ । यही कारणले समाजमा निराशा बढ्छ, राजनीतिक प्रणालीपति अविश्वास गहिरिन्छ र अन्ततः विरोध तथा विद्रोहका स्वर मुखर हुन थाल्छन् । नेपालको वर्तमान राजनीतिक अवस्था पनि यही मनोविज्ञानको परिणाम हो ।

नेपालले २०४६ सालको जनशान्दोलनदेखि २०६२/६३ को आन्दोलन, संविधानसभा निर्वाचन, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको स्थापना र नयाँ संविधान कार्यान्वयनसम्म अनेक

राजनीतिक परिवर्तन देखेको । तर यी परिवर्तनसँगै जनताले अपेक्षा गरेका सुशासन, पारदर्शिता, रोजगारी, गुणस्तरीय सार्वजनिक सेवा र तीव्र आर्थिक विकास भने अपेक्षित रूपमा हासिल हुन सकेनन् । राजनीतिक व्यवस्था फेरि पनि शासन शैलीमा अपेक्षित सुधार नआएकाले जनतामा निराशा बढ्दै गयो ।

पछिल्ला तीन दशकमा सत्ता मुख्तः केही ठूला दलकै वरिपरि घुमिरह्यो । सरकार फेरि, गभर्नर फेरि, चुनावी समीकरण फेरि, तर भ्रष्टाचार नियन्त्रण, प्रशासनिक सुधार, उत्पादनमुखी अर्थतन्त्र निर्माण र युवाको रोजगारीजस्ता आधारभूत मुद्दामा उल्लेखनीय उपलब्धि देखिएन । उड्दै, नक्की भुटानी शरणार्थी प्रकरण, ललितानिवास जग्गा प्रकरण, सहकारी संकट, सुन तस्करी लगायतका घटनाले राज्य प्रणालीमाथिको जनविश्वास थप कमजोर बनायो । यस्ता घटनाले समयसमय कुनै एक दल वा व्यक्तिला मात्र सीमित नभई समग्र राजनीतिक संस्कृतिमा रहेको संकेत गर्छ ।

यही असन्तुष्टिले नयाँ राजनीतिक शक्तिहरूलाई उठाउने अवसर दियो । पछिल्ला निर्वाचनमा परम्परागत दलहरूले अपेक्षाभन्दा कमजोर परिणाम भोगे भने

नयाँ दल र स्वतन्त्र उम्मेदवारले उल्लेखनीय जनसमर्थन प्राप्त गरे । यसले नेपाली मतदाता परिवर्तन चाहन्छन् भन्ने स्पष्ट सन्देश दिएको छ । तर नयाँ शक्ति हुनु मात्र पर्याप्त हुँदैन । जनताले परिणाम खोज्छन् । त्यसैले पुराना हुनु वा नयाँ, सबै राजनीतिक शक्तिको मूल्यांकन अन्ततः उनीहरूको कार्यसम्पादनबाट नै हुनेछ ।

लोकतन्त्रमा प्रतिपक्षको भूमिका सरकारको आलोचना गर्नु मात्र होइन, रचनात्मक विवेक प्रस्तुत गर्नु पनि हो । त्यसैगरी सरकारको दायित्व आलोचनालाई शत्रुताका रूपमा होइन, सुधारको अवसरका रूपमा लिनु हो । राजनीतिक प्रतिस्पर्धा विकास, सुशासन र जनसेवामा केन्द्रित हुनु सके मात्र लोकतन्त्र बलियो हुन्छ । व्यक्तिगत आरोप, उज्जै का भाषण र सामाजिक सञ्जालमार्फत हुने चरित्रहत्या लोकतान्त्रिक संस्कृतिका लागि दीर्घकालीन रूपमा हानिकारक हुन्छ ।

आज नेपाली समाजमा एउटा पुस्तान्तरण पनि भइरहेको छ । शिक्षित, प्रविधिमैत्री र सूचना-सचेत युवा पुस्ताले नेताको भाषणभन्दा बढी कामको मूल्यांकन गर्न थालेको छ । अब मतदाता केवल पार्टीको फाडा वा चुनाव चिन्ह

हेरेर मत हाल्ने अवस्थामा छैनन् । उनीहरूले नीति, नतिजा, पारदर्शिता र जवाकदेहितालाई प्राथमिकता दिन थालेका छन् । यही परिवर्तनले भविष्यको राजनीतिक दिशालाई निर्धारण गर्नेछ ।

पुराना राजनीतिक दलहरूले जनमत किन घट्यो भन्ने प्रश्नको इमान्दारपूर्वक समीक्षा गर्नुपर्छ । आत्मालोचना बिना सुधार सम्भव हुँदैन । त्यसैले नयाँ शक्तिले पनि लोकप्रिय नागरिक होइन, प्रभावकारी कार्यसम्पादनमार्फत आफ्नो विश्वसनीयता स्थापित गर्नुपर्छ । लोकतन्त्रमा कुनै दल स्थायी विजेता वा पराजित हुँदैन, जनविश्वास जित्ने र गुमाउने आधार कायम नै हो ।

नेपाललाई आज आवश्यक परेको कुरा नयाँ विवाद होइन, नयाँ राजनीतिक संस्कार हो । सत्ता परिवर्तनभन्दा बढी शासन शैली परिवर्तन आवश्यक छ । पारदर्शिता, विधिको शासन, आर्थिक अनुशासन, भ्रष्टाचारविरुद्ध कठोरता र जनताप्रति उत्तरदायी प्रयासन स्थापित गर्न सके मात्र राजनीतिप्रतिको हाराएको विश्वास फर्किन सक्छ । अन्त्यमा, निराशा र असन्तुष्टि कुरा गहिरिँदै जानेछ ।

जनताले अब आवश्यक होइन, परिणाम खोजिरहेका छन् । त्यसैले अबको राजनीति भाषणले होइन, कामले मूल्याङ्कन हुने युगमा प्रवेश गरिसकेको छ ।

सुशासनको जग : चरित्र, जिम्मेवारी र नागरिक चेतना

बासुदेव भट्टराई

धार्मिक आस्था पनि नैतिक जीवनसँग जोडिनुपर्छ । कुनै एक धर्मको वर्चस्व स्थापना गर्नु धार्मिक दायित्व होइन । सबै धर्मले सिक्काउने सत्य, अहिंसा, करुणा, न्याय, इमानदारी र सेवाभावलाई नै व्यवहारमा उतार्नु नै धर्मको सार हो । मन्दिर, गुम्बा, मस्जिद वा चर्चमा गरिने प्रार्थनाले मात्र समाजमा बदलिँदैन । ती प्रार्थनाको मूल्य सार्वजनिक व्यवहारमा देखिनुपर्छ । धर्मले असल नागरिक बनाउन सकेन भने त्यसको सामाजिक उद्देश्य अपुरो रहन्छ ।

राजनीति कुनै पनि मुलुकमा सरकार गठन गर्ने वा सत्ता सञ्चालन गर्ने माध्यम मात्र होइन । यो समाजको नैतिक चेतना, सांस्कृतिक परिपक्वता र राष्ट्रिय चरित्रको प्रतिबिम्ब पनि हो । कुनै राष्ट्रको राजनीति जति पारदर्शी, उत्तरदायी र नैतिक हुन्छ, त्यति नै त्यसको लोकतन्त्र बलियो, विकास दिगो र नागरिकको विश्वास सुदृढ हुन्छ । तर जब राजनीति सेवा होइन, शक्ति, स्वार्थ र अवसरको साधन

बन्छ, त्यसको असर राज्यका सम्पूर्ण संरचनामा देखिन थाल्छ । नेपाल अहिले यसै नैतिक संकटको मोडमा उभिएको अनुभूति आम नागरिकले गरिरहेका छन् ।

नेपाल आध्यात्मिक, सांस्कृतिक र धार्मिक विविधताले सम्पन्न देश हो । यहाँ धर्मको अर्थ केवल दृष्टा-पाद वा कर्मकाण्डमा सीमित छैन । पूर्वीय दर्शनले धर्मलाई सत्य, न्याय, कर्तव्य, करुणा, संयम र लोककल्याणकारी जोडेर व्याख्या गरेको छ । अधिकारभन्दा कर्तव्यलाई प्राथमिकता दिने यही दृष्टिकोण नेपाली समाजको आधार पनि रहँदै आएको हो । तर पछिल्ला वर्षहरूमा धर्मका बाह्य प्रतीकहरू बढे पनि त्यसले सिकाउने नैतिक अनुशासन, इमानदारी र सेवाभाव भने सार्वजनिक जीवनबाट क्रमशः कमजोर हुँदै गएको देखिन्छ ।

राजनीतिलाई जनसेवाको माध्यमभन्दा पनि शक्ति र सुविधाको साधनका रूपमा बुझ्ने प्रवृत्ति बढ्दै सार्वजनिक जीवनमा नैतिकताको स्थान खम्बिँदै गएको छ । सार्वजनिक पदलाई जिम्मेवारीभन्दा विशेषाधिकारको रूपमा लिने मानसिकताले नागरिकको राज्यप्रतिको विश्वास कमजोर बनाएको छ । पद जनताले दिएको जिम्मेवारी हो, व्यक्तिगत सम्पत्ति होइन । जब सार्वजनिक पद निजी स्वार्थ पूरा गर्ने माध्यम बन्छ, लोकतन्त्रको आधार नै कमजोर हुन्छ ।

भ्रष्टाचार को केवल आर्थिक अन्विष्टता मात्र होइन, यो समाजको नैतिक पतनको संकेत पनि हो । यसको प्रभाव सरकारी कोषको दुरुपयोगमा मात्र सीमित रहँदैन । यसले विद्यालयको शिक्षा, गुणस्तर, अस्पतालको सेवा, विकास आयोजनाको प्रभावकारिता, न्याय प्रणालीको विश्वसनीयता र राज्यका संस्थागतिको जनविश्वासलाई समेत क्षति पुऱ्याउँछ । यसको खैलेभन्दा ठूलो मार गरिब, किसान, श्रमिक, विद्यार्थी र अवसरबाट वञ्चित नागरिकले भोग्नुपर्छ । त्यसैले भ्रष्टाचारविरुद्धको

अभियान कानुनी कारबाहीमा मात्र सीमित हुन सक्दैन; यसलाई नैतिक र सामाजिक आन्दोलनका रूपमा पनि अघि बढाउनुपर्छ ।

सार्वजनिक पदको दुरुपयोग अर्को गम्भीर चुनौती हो । आफन्तबन्ध, पक्षपात, राजनीतिक संरक्षण र व्यक्तिगत लाभका लागि राज्य संयन्त्रको प्रयोग हुँदा योग्यताको सम्मान घट्छ, संस्थाहरू कमजोर बन्छन् र लोकतान्त्रिक संस्कृतिमा अविश्वास बढ्छ । कुनै पनि राष्ट्रको स्थायित्व व्यक्तिला होइन, संस्थाको बलियोपनमा निर्भर हुन्छ । संस्थाहरूभन्दा व्यक्ति शक्तिशाली बन्न थाले लोकतन्त्रको भविष्य नै जोखिममा पर्छ ।

राजनीतिक नेतृत्वको आलोचना गर्नु सजिलो छ, तर राजनीति समाजभन्दा अलग अतिरिक्त होइन । राजनीति समाजकै प्रतिबिम्ब हो । यदि नागरिक स्वयंले दैनिक जीवनमा नियम उल्लंघनलाई सामान्य ठान्छन्, अनुचित प्रभाव खोज्छन्, व्यक्तिगत स्वार्थलाई प्राथमिकता दिन्छन् वा जिम्मेवारीभन्दा अधिकारको मात्र माग गर्छन् भने त्यही संस्कार राजनीतिमा पनि प्रतिबिम्बित हुन्छ । त्यसैले राष्ट्रिय चरित्रको निर्माण संसद्बाट होइन, घर, विद्यालय, समुदाय र नागरिक व्यवहारबाट सुरु हुन्छ ।

धार्मिक आस्था पनि नैतिक जीवनसँग जोडिनुपर्छ । कुनै एक धर्मको वर्चस्व स्थापना गर्नु धार्मिक दायित्व होइन । सबै धर्मले सिक्काउने सत्य, अहिंसा, करुणा, न्याय, इमानदारी र सेवाभावलाई नै व्यवहारमा उतार्नु नै धर्मको सार हो । मन्दिर, गुम्बा, मस्जिद वा चर्चमा गरिने प्रार्थनाले मात्र समाज बदलिँदैन । ती प्रार्थनाको मूल्य सार्वजनिक व्यवहारमा देखिनुपर्छ । धर्मले असल नागरिक बनाउन सकेन भने त्यसको सामाजिक उद्देश्य अपुरो रहन्छ ।

राष्ट्र निर्माण सरकारको मात्र

जिम्मेवारी पनि होइन । कानूनको सम्मान गर्नु, कर तिर्नु, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गर्नु, श्रमको सम्मान गर्नु, सत्य बोल्नु र व्यक्तिगत स्वार्थभन्दा राष्ट्रहितलाई माथि राख्नु हरेक नागरिकको दायित्व हो । सुशासन त्यतिबेला मात्र सम्भव हुन्छ, जब नेतृत्व उत्तरदायी हुन्छ र नागरिक पनि आफ्नो जिम्मेवारीप्रति इमानदार हुन्छ ।

नेपालको भविष्य निराशा वा केवल राजनीतिक परिवर्तनमा निर्भर छैन । यसको आधार नैतिक पुनर्जागरण, उत्तरदायी नेतृत्व, बलिया संस्था र सचेत नागरिक समाज हो । कानून आवश्यक छ, तर कानूनले मात्र चरित्र निर्माण गर्न सक्दैन । लोकतन्त्रलाई जीवन्त राख्ने शक्ति नागरिकको नैतिकता, संस्थाको विश्वसनीयता र नेतृत्वको उत्तरदायित्वमै निहित हुन्छ ।

आज आवश्यकता अरूलाई दोष दिनेभन्दा पनि आफूबाट परिवर्तन सुरु गर्ने हो । यदि सार्वजनिक जीवनमा सत्यनिष्ठा, पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र लोककल्याणको भावना पुनःस्थापित गर्न सकियो भने राजनीति पुनः जनविश्वासको केन्द्र बन्न सक्छ । राष्ट्र निर्माण भाषणले होइन, चरित्रले हुन्छ, पदले होइन, सेवाले हुन्छ, र विकास केवल सडक, भवन वा योजनाले होइन, नागरिकको नैतिक चेतनाले पनि मापन हुन्छ ।

अन्ततः हामी कसो नेपाल निर्माण गर्न चाहन्छौं? पद प्रतिष्ठा र विशेषाधिकारको प्रतीक बनेको नेपाल, वा सेवा, उत्तरदायित्व र नैतिकताको आधारमा उभिएको नेपाल? यसको उत्तर राजनीतिक दलहरूले मात्र होइन, प्रत्येक नेपाली नागरिकले आफ्नो आचरणबाट दिनुपर्नेछ । किनभने राष्ट्रको भविष्य संविधानको धारमा मात्र लिइँदैन, त्यो नागरिकको चरित्र, नेतृत्वको नैतिकता र समाजको सामूहिक विवेकमा पनि लिइँएको हुन्छ ।

अत्याधुनिक प्रविधिद्वारा उत्पादित
नयाँ **भापाली इटा**

धजाटमा

कपाली इटा

दूले साइजको इटा उपलब्ध छ ।

सम्पर्कका लागि:
मगतवा बस्नेत : ९८२२९७००२१
उद्योग सम्पर्क : ९८०१६०१४४२

पान्नासोनिभक इलेक्ट्रोनिक्स प्रालि
दमक-६, भाषा

चिगत दुई दशक
अगाडिदेखि तपाईंहरूको सेवामा

सामग्री वरा मनीत कन्सल्ट हब प्रकाशक LED, TV, Online UPS इनभर्टर हबो हटेप्लाइड, Sound System, Speaker, ह्याण्डि क्राइड, रेडिओ मोडियन ह्याण्डि मोटर, पम्पा, फ्रिज, AC ट्याङ्क मोडियन, कौटा मुलम दस्तगा ग्याडेजेटिका साथ मनीत गतिधर ।

आर्थी जहाँ अर्को अनुसर जहाँ प्रकाशक UPS, इनभर्टर, हटेप्लाइड र नयाँ तपाईं आर्थी जहाँ सबै प्रकारका रिमोट र इलेक्ट्रोनिक्स पार्ट्सहरू, सेकेण्डरीज मोटर र फेज कन्ट्रोल ।

नोट :
१) मेसिनक हटिपदलमा प्रयोग हुने सबै सामग्रीहरू मनीत गतिधर ।
२) यहाँ होम सेलियोको सेवा पनि उपलब्ध छ ।
३) सबै प्रकारका सेकेण्डरीज सामग्री पनि विक्री गरिन्छ ।

प्र. मनीत सिंह
९८४२६०९३०/९८०४९२६३९/०२३-९८२९४७

मनकामना डेंटल केयर
विशेष अफरका साथ

यहाँ आधुनिक प्रविधिबाट दाँत र मुख स्वस्थी सम्पूर्ण उपचार विशेष घुटका साथ गरिन्छ ।

Dr. Nabin Kant Chaudhary
Consultant Oral & Dental Surgeon
BDS Bangladesh (RU) NMC No.: 19332

दमक-६, थानारोड (भाषा)
Call : 9819041615/9810315415

सखि बहादुर सखिकाको कविता संग्रह **ज्वाला**

विभिन्न पुस्तक पसलमा उपलब्ध छ । किनेर पढ्न चाहनेले नजिकको पुस्तक आधारमा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध छ ।

सम्पर्क नम्बर : ९८४४६८०४९९

भोजपुरमा सुन्तला, अलैंची तथा तरकारीखेती विस्तार

अनुदान र प्राविधिकले किसानलाई हौसला

भोजपुर/ सुन्तला, अलैंची तथा तरकारीखेती विस्तारका लागि प्रदान गरिएको अनुदान र प्राविधिक सहयोगले कृषिमा लाग्न किसानलाई थप हौसला मिलेको छ। भोजपुरले जिल्लामा अलैंची 'सुपर जोन' सञ्चालन भएसँगै यहाँका नौ स्थानीय तहमध्ये सात स्थानीय तहका २५ वडाहरू समेटिएका छन्। यस्तै, सुन्तलाखेती प्रवर्द्धनका लागि पाँच स्थानीय तहका २६ वडामा 'सुन्तला जोन' स्थापना गरिएको छ।

राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रमअन्तर्गत जिल्लामा सञ्चालन गरिएका विभिन्न अनुदानमुखी कार्यक्रमहरूले किसानलाई व्यावसायिक कृषितर्फ आकर्षित गर्न भूमिका खेलेको हो।

जोन प्राविधिक एकाइ भोजपुरका प्रमुख कौसिला विष्टका अनुसार यी कार्यक्रममाफत किसानलाई अनुदानसँगै आवश्यक प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराइँदै आएको छ। चालु आवमा मात्र १०९ जना किसानले विभिन्न शीर्षकमा अनुदान सहयोग प्राप्त गरेका छन्।

अनुदान कार्यक्रमको प्रभावले किसान प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएका छन्। सुन्तला र अलैंचीखेतीसँगै अन्य वालीमा पनि सहयोग विस्तार गरिँदा किसानहरू व्यावसायिक कृषितर्फ उन्मुख हुँदै गएको देखिन्छ।

कृषि तथा पशुपन्छी उद्यमशीलता विकास कार्यक्रमअन्तर्गत भोजपुर-५ की सङ्गीता श्रेष्ठले व्यावसायिक तरकारी तथा खुसाँनीखेती गर्दै आउनुभएको छ। यस कार्यक्रमका लागि कार्यालयले रु चार लाख अनुदान उपलब्ध गराएको छ भने ५० प्रतिशत लागत साभेदारी किसानले गरेको छ। सोही कार्यक्रममाफत पाँचवटा कृषि फर्मलाई रु चार-चार लाख दरले अनुदान सहयोग प्रदान गरिएको छ।

त्यसैगरी, भोजपुर नगरपालिका-३ गुल्सेश्वरका किसान हरिप्रसाद प्रधानले कार्यालयबाट प्राप्त सहयोगले कृषिमा लाग्न थप प्रेरणा मिलेको बताए। चालु आवमा अनुदान सहयोगमा पक्की सिँचाइ पोखरी निर्माण गर्नुका साथै २० रोपनी क्षेत्रफलमा ५०० वटा सुन्तलाका विरूवा रोपेर खेती विस्तार गरेको जानकारी दिए।

आव २०८२/८३ मा सञ्चालन भएका योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न जिल्लास्तरका सरोकारवालाको सहभागितामा अन्तर-निकाय संयुक्त अनुगमनसमेत गरिएको छ। भोजपुर नगरपालिकाका प्रमुख कैलाशकुमार अर्रले अनुगमनका क्रममा कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन भएको पाइएको बताए।

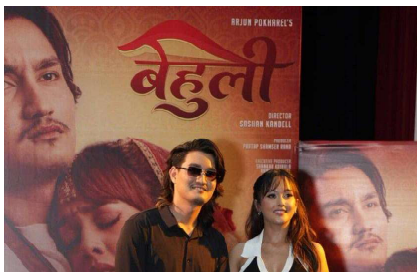
कार्यालयले चालु आवमा सिँचाइ पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मतसम्भार कार्यक्रममाफत ५४ जना किसानलाई अनुदान सहयोग प्रदान गरेको

छ। साथै सुधारिएको आधुनिक अलैंची भट्ठी जडान तथा निर्माण कार्यक्रमअन्तर्गत ३० वटा आधुनिक भट्ठी वितरण गरिएको छ। सुन्तला वाली क्षेत्र विस्तार कार्यक्रमअन्तर्गत ११ वटा कृषि फर्मले अनुदान पाएका छन्। यसअन्तर्गत सिँचाइ पोखरी निर्माण, विरूवा, पाइप वितरण तथा कृषि यान्त्रीकरणमा सहयोग गरिएको छ।

यसैगरी, सुन्तला नर्सरी सुदृढीकरण, अलैंची नर्सरी स्रोत केन्द्र स्थापना, नमूना सुन्तला वगैँचा विकास, अलैंची वालीको छहारी व्यवस्थापन, कृषि यान्त्रीकरण तथा खाद्यतत्व सहयोग, कृषियुज वालीलगायत रैथाने वालीको प्रशोधन, नेबलड्रि तथा बजारीकरण सहयोग कार्यक्रम, कृषि तथा पशुपन्छी उद्यमशीलता विकास तथा चकलाबन्दीमा आधारित खेती कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन भइरहेका छन्। रैथाने वालीको कार्यक्रमअन्तर्गत रामप्रसादवर्मा-६ मा कोदोको विस्कट उत्पादन भइरहेको कार्यालयले जनाएको छ।

मनोरञ्जन

“बेहुली” हेर्ने निठतो बाँड्दै निर्माता

दमक/ चलचित्र 'बेहुली' भदौ २६ गतेदेखि देशभरका सिनेमाघरमा रिलज हुने भएको छ। राजधानीमा एक कार्यक्रम गर्दै निर्माण युनिटले पोस्टर र प्रदर्शन मिति सार्वजनिक गरेको हो। 'द डिभाइन म्युजिक' र 'सम्मान इन्टरटेन्मेन्ट'को ब्यानरमा निर्माण भएको चलचित्रको सार्वजनिक पोस्टरले निकै गहिरो र विद्रोही प्रेमकथाको फल्को दिन्छ। तस्वियरमा अभिनेता पारस वम ठकुरीको अनुहारमा गम्भीर भाव र सामान्य चोट देखिन्छ भने उनको नाडीमा हतकडी भुन्डिएको छ। रातो रङ्गको आकर्षक विवाह पहिरन र गहनामा सजिएकी दिव्या रायमाझीले आँखा चिम्लिएर शान्त मुद्रामा पारसको छातीमा टाउको अडोसाएकी छन्।

दिव्या दुरुस्तै बेहुलीको पहिरनमा थिइन्, अनि पारसको हातमा हतकडी थियो। मञ्चमै उनीहरूले एक अर्काप्रतिको प्रेमिल भाव व्यक्त गर्दा उपस्थित सञ्चारकर्मी र अतिथिको ध्यान तानिएको थियो। चलचित्रमा यी दुईका अलावा सुशान्त कास्कीको पनि प्रमुख अभिनय छ।

सशान्त कडेलको निर्देशन रहेको चलचित्रमा पारस, दिव्या र सुशान्तलाई पदम लामा, सन्तोष बानियाँ, सिरता गिरी, विशाल पहाडी, कर्मा लामा, दीपक गौली, विमल यादव, अविरेल श्रेष्ठ, सविन कुँवर र समाशरा थापा मारलगायतको अभिनय छ। नेत्रन्द्र मैनालीको क्यामेरा, विकास बहालको सम्पादन र रोशन श्रेष्ठको एक्सन चलचित्रमा छ। चर्चित सङ्गीतकार अर्जुन पोखरेलले निर्माण गरेको चलचित्रमा प्रताप शमशेर राणा निर्माता, कार्यकारी निर्मातामा शंकर कोइराला र रमेश सिलवाल, सह-निर्माता दुर्गा खरेल र शिशिर श्रेष्ठ छन् भने काँस्स राज क्षेत्री र सम्राट क्षेत्री लाइन प्रोड्युसर हुन्।

स्वास्थ्य

छाला चिलाउने समस्या के हो ?

दमक/ छाला चिलाउँदा हामीलाई धेरै असहज महसूस हुन सक्छ। यो समस्या फंगल संक्रमणसहित धेरै कारणले हुने गर्छन्। छाला चिलाउने समस्या एक भागबाट सुरु भएर सम्पूर्ण भागमा फैलिन सक्छ। यसरी अवस्थामा समयमै उपचार गर्नु निकै आवश्यक हुन्छ। छाला चिलाउने समस्या धेरै कारणले गर्दा हुन सक्छ। जस्तै कुनै खानाको एलर्जी, कुनै वस्तुको एलर्जी र कुनै औषधीको रियाक्सनले गर्दा पनि हुने गर्छ। यस बाहेक यदि हाम्रो शरीरमा केही भिटामिनको कमी भएमा पनि यो समस्या देखिने गर्छ। हाम्रो शरीरमा कुन भिटामिनको कमीले छाला चिलाउने समस्या आउने गर्छ।

शरीरमा भिटामिन ए को कमीले गर्दा छाला चिलाउने समस्या हुन सक्छ। भिटामिन ए को कमीले छाला सुख्खा र कडा हुने गर्छ। यदि तपाईं छाला चिलाउने अनुभव गर्दै हुनुहुन्छ भने, एक टाउक शरीरमा भिटामिन ए को कमी छ कि छैन भनेर परीक्षण गराउनु निकै आवश्यक हुन्छ। यसबाहेक हामीले आफ्नो आहारमा भिटामिन ए युक्त खानेकुराहरू जस्तै अण्डाको पहेँलो भाग, सुन्तला, गाजर, कलेजो, टमाटर, मेवा र आलु जस्ता खानाहरू समावेश गर्न सक्छौं। यी खानेकुराहरूले हाम्रो शरीरमा कमी भएको भिटामिन ए को मात्रा पूरा गर्न मद्दत गर्छ।

भिटामिन बी १२ को कमीले पनि शरीरमा चिलाउने समस्या हुन आउन सक्छ। जसका कारण हाम्रो छालामा धेरै दागहरू आउन सक्छन्। बी १२ को कमीले कसै कसैमा एक साथ हात र खुट्टा नै चिलाउने समस्या देखिन सक्छ। शरीरमा भिटामिन बी १२ को कमीलाई पूर्ति गर्न मासु, माछा, दूध, दही, कुखुरा, अण्डाका साथै केही हरियो सागसब्जी र फलफूल जस्तै ब्रोकाउली, केला, सुन्तला, ब्लुबेरी, सुन्तला आदिलाई आफ्नो आहारमा समावेश गर्न सकिन्छ। शरीरमा भिटामिन बी ३ अर्थात् नियासिन को कमीले पनि छालामा चिलाउने समस्या आउन सक्छ। यसको कमीले गर्दा छालामा चिलाउने मात्र होइन, दाग र घाउ पनि हुने सम्भावना धेरै हुन्छ। भिटामिन बी ३ को कमीलाई पूरा गर्नका लागि हामीले हाम्रो आहारमा कुखुराको बेस्ट, माछा, बदाम, बाउन राइस, मल्टिग्रेन पिडोको सातु वा रोटी आदि समावेश गर्न सक्छौं।

विश्वकप विशेष

बेलियमद्वारा अमेरिकमा ४-१ गोल अन्तरले पराजित

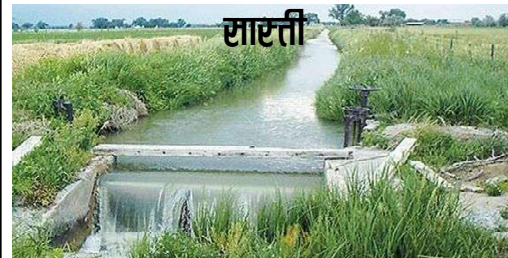
दमक/ विश्वकप फुटबल प्रतियोगिताको सहआयोजक अमेरिकालाई घरेलु मैदानमा हराउँदै बेलियम फिफा विश्वकप २०२६ को क्वाटरफाइनलमा प्रवेश गरेको छ। अमेरिकाले सियाटल स्टेडियममा मंगलबार बिहान भएको खेलमा घरेलु टोलीलाई ४-१ को फराकिलो अन्तरले पराजित गरी बेलियमले क्वाटरफाइनलमा स्थान बनाएको हो।

बेलियमको जितमा चार्ल्स डे केटेलरले दुई, हान्स भानकेन र रोमेलु लुकाकुले एकएक गोल गरे। खेलको नवौँ मिनेटमा चार्ल्स डे केटेलरले गोल गर्दै बेलियमलाई अग्रता दिलाएका थिए। ३१औँ मिनेटमा मलिक टिलम्यानले फ्रिकिकमाफत गोल गर्दै अमेरिकालाई बराबरीमा फर्काए।

त्यसको दुई मिनेटमै बेलियमले दोस्रोपटक अग्रता लियो। केटेलरले व्यक्तिगत दोस्रो गोल गर्दै टोलीलाई अग्रतामा पुर्‍याए। खेलको ५७औँ मिनेटमा भानकेनले गोल गर्दै बेलियमको अग्रताको दुरी बढाए। त्यसपछि दोस्रो हाफको इन्जुरी समयमा लुकाकुले गोल गर्दै बेलियमलाई ४-१ को जित दिलाए। योसँगै बेलियम ८ वर्षपछि क्वाटरफाइनलमा प्रवेश गरेको छ। सन् २०१८ को विश्वकपमा तेस्रो बनेको बेलियम २०२२ को विश्वकपमा समूह चरणबाटै बाहिरिएको थियो। बेलियमले अब सेमिफाइनल प्रवेशका लागि स्पेनसँग खेल्नेछ।

मोरङ-सुनसरीका मूल जहरमा नै पानी छैन

धान रोप्ने सिजनमा किसानलाई

उलबारी/ सुनसरी-मोरङ सिँचाइ आयोजनाले मोरङ र सुनसरीको ६८ हजार हेक्टर जमिनमा सिँचाइ हुँदै आएको नहरमा पानी नहुँदा किसान मारमा परेका छन्। सप्तकोशीले धार बदलेर पश्चिम उदयपुरतर्फ पानी जान थालेपछि नहरमा पानी कम आउन थालेको छ।

धान रोप्ने मुख्य समयमा सुनसरी-मोरङ सिँचाइ आयोजनाको मूल नहरमा पर्याप्त पानी नहुँदा सबैभन्दा अन्तिम क्षेत्रका किसान आकासे पानीको भरमा पर्नु परेको किसानको गुनासो छ।

आयोजनाले स्पर निर्माण गरेर पानी नहरतर्फ ल्याउने प्रयास गरे पनि बर्सेनि स्पर भत्किने गरेका छन्। जसले गर्दा वर्षामा समेत नहरमा ५० क्यूमेस्वरभन्दा कम पानी आइरहेको छ।

सबैभन्दा पुछारको भूमनपुर शाखाका अध्यक्ष खड्काल साहले भने- "विगतमा पानी कम हुँदा पालो लगाएर वितरण गरिन्थ्यो। यो वर्ष भूमनपुर शाखाका उपभोक्ताले असार २९ गतेसम्म पनि पानी लगाउन पाएका छैनन्। साहले कसल सिँचात क्षेत्रमध्ये मोरङतर्फ नौ शाखाका ४० प्रतिशत उपभोक्ताले सुनसरी-मोरङ सिँचाइ आयोजनाको पानी प्रयोग गरी रोपाइँ गर्दै आएको जानकारी दिए। नहरको मुहानबाट भूमनपुर शाखा ५४ किमी

दक्षिण पूर्वमा पर्छ। समान रूपमा शुल्क तिर्नु पर्छ तर पुछारका उपभोक्ताले पानी प्रयोग गर्न पाउँदैनन्। अध्यक्ष साहले आकासे पानीको भरमा खेत रोप्नु परिरहेको बताए।

कानेपोखरी-३ का उपभोक्ता सोमप्रसाद चिम्लिले पनि उनै समस्या सुनाए। "नहरको भर पर्दा रोपाइँ नहुने अवस्था आयो। त्यसैले भूमन पानीका लागि वोरिङ गराउन थालेका छौं।"

उपभोक्ताका अनुसार आयोजनाले पानी व्यवस्थापन गर्न २५५ जना हात्पा कर्मचारी नहरका ढोका खोल्न बन्द गर्न राखिएका कामदार राखेको छ। ती हात्पाले पानीको पालो अनुसार शाखा नहरमा पानी वितरण गर्नुपर्ने हो। उनीहरूमध्ये २०/२५ जना हात्पा मात्रै फिल्डमा काम गर्छन्। अरू कर्मचारी बस्ने तलब सारन्छन्।

अर्का उपभोक्ता हेमचन्द्र भण्डारीले आयोजनाले पुछारको नहर सफाई नगरेको गुनासो गरेका छन्। उनले भने- 'पानी सानो छोइछुट्छ। अफ नहर सफाई नहुँदा पानीको बहाव कमजोर हुन्छ। नहरको पानीको भरमा पर्ने हो भने रोपाइँ सम्भव नहुने देखेर आकासेको भर परिरहेका छौं।'

सुनसरी-मोरङ सिँचाइ आयोजनाका निर्मित प्रमुख लेखनाथ सुवेदीले ५० वर्ष पुरानो संरचनामा नहरको पूर्ण क्षमतामा पानी ल्याउन असम्भव भएकाले पुछारका उपभोक्तालाई पानी नपुगेको बताए।

उज्यो. लक्ष्मी प्र. टकाल
देउता: वरिष्ठपत्र कोष
संसारजाला अखिल सिंगल उतर
संपर्कका लागि:
९८६८३९०८८२/९८६८३९०९५६५

मेत	घु घे लो ला सि णैं ले लो अ
	रोजगवाहीले सताउला । छज स्वर्ष । मज चिजल ।
वृष	इ उ ए ओ वा खि वू घे वो
	स्वास्थ्यका सुधार । घर सज्जक लेटाए ।
मिथुन	का कि कु छ डू छू के को हा
	परिश्रम अनुसार फल प्राप्ति । मजला उत्साह बढेले ।

कङ्कट	घु घे लो ला सि णैं ले लो अ
	रोजगवाहीले सताउला । छज स्वर्ष । मज चिजल ।
सिंह	ना मि मु मे मो टा टि टू टै
	स्वाभाव व्यवसायका लाभ । घर सज्जक लेटाए ।
कन्या	टो प पी पौ छ ण छे पो
	मजला घेरे कुच खेलेले । विश्रवास बढी गजलेले थोका ।

तुला	दि हु हे हो डा डि डू डे डो
	स्वास्थ्य जाडबड स्वाभावजाला बढी व्याज दिला होला ।
वृश्चिक	तो ना ति णैं ने नो वा खि यु
	समाजिक मान बढेले । कुच कटले पनि सज्जक ।
धनु	य यो भा भी भ धा फा ड भे
	साधनाइबाट सत्कोज । आफन्तजाला मजे मजलुवा ।

मकर	मो जा जी खि घ घे छो गो जी
	आवडीका बाटाहरु खुलेले । ज्या सरसजाला खरिद ।
कुम्भ	ने ने नो सा सी सैं से सो द
	अध्ययनला सफलता । परिश्रम मजे बढी जालुपर्ला ।
मीन	दि दु ध भ ड इ दे दो चा जी
	माग्यजनसँगको भेटघाट पवित्रता सुशीला ।

